5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - N-rul 218

Duminecă 10 August 1914

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ ŞTIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ABONAMENTE
ROMÂNIA — STRĂINĂTATE
Lei — Lei
4.65 — 3 luni — 10.-
9.15 — 6 luni — 20.
18. — Un an — 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
idem pag IV „ 40
In. erţii şi reclame, 50 linia
[illegible] sau informaţiuni [illegible] după mărime dela 30–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11, Brezoianu, 11

ICGB

IN AŞTEPTARE

III

Vezi «Universul» No. 211 de Duminecă 3 şi No. 212 de Luni 4 August

La 10 Iulie 1914 Austro-Ungaria a adresat Serbieĭ nota sa motivată de rezultatele ancheteĭ judiciare asupra asasinatuluĭ din Sarajevo, iar la 18 Iulie Germania a înmânat guvernuluĭ din St. Petersburg ultimatumul săŭ, căruia după 12 ore i-a urmat şi declaraţia formală de războiŭ.

Astfel, *numaĭ în opt zile*, de la un incident relativ neinsemnat, născut din relaţiunile încordate dintre Monarhia habsburgică şi Serbia, — cu carĭ relaţiunĭ de altfel, lumea politică se deprinsese de mult, — s'a încins titanica luptă a popoarelor care cufundă Europa întreagă în haos şi în barbarie.

In aparenţă numaĭ opt zile — o singură săptămână — a fost de ajuns ca fantasmagoria sângeroasă a războiuluĭ pan-european, în a căreĭ posibilitate optimiştiĭ şi idealiştiĭ nu credeaŭ în ciuda tuturor semnelor prevestitoare, să ajungă o tragică realitate.

Desigur e numaĭ o aparenţă. Tragedia se pregăteşte de mult, — de mult coşmarul acesta stăpâneşte toată acţiunea internaţională.

Scriitorul acestor rândurĭ se aştepta la isbucnirea războiuluĭ încă acum un an. După tratatul din Bucureştĭ se putea nădăjdui amânarea luĭ pentrtu un an saŭ doĭ. Dar pentru orice observator atent era limpede că cataclismul nu este înlăturat, că trăim întro atmosferă încărcată, sub vecinica ameninţare de deslănţuire a grozăviilor neînchipuite.

Incidentul sirbo-austriac n'a fost decât scânteia care a pus în mişcare energiile acumulate. Cât de puţină însemnătate a avut el în sine se poate vedea din faptul că astăzĭ nimenĭ nu se maĭ gândeşte la prilejul care a dat naştere conflagraţiuneĭ.

Desigur diplomaţia austro-ungară a crezut că e foarte „abil" să exploateze acest prilej în favoarea tripleĭ alianţe!

Atâta candoare feciorelnică din partea gravilor bărbaţĭ din Viena şi Berlin — dezarmează.

Căcĭ trebue să fim dreptĭ cu diplomaţia austro-germană: a prezenta conflictul maĭ stupid şi într'o lumină maĭ antipatică nu e cu putinţă.

Cum aŭ pus în aplicare epigoniĭ luĭ Bismarck norma stabilită de maestru, că o bună pregătire diplomatică a unuĭ răsboiŭ îĭ asigură pe jumătate succesul final?

Aŭ colorat de la început acţiunea cu neutralitatea celor din Budapesta; aŭ înfăţişat Austria ca duşmană ideeĭ naţionale a tuturor statelor din Balcanĭ; aŭ dat putinţa Rusieĭ — *Rusieĭ!* — să-şĭ ia masca de apărătoare a libertăţiĭ şi a idealuluĭ naţional; n'aŭ ştiut să-şĭ asigure de maĭ înainte nicĭ măcar pe vechiĭ aliaţĭ (carĭ n'aŭ fost cel puţin preveniţĭ la timp ca să se poată pregăti!) şi aŭ aruncat în lagărul duşmanilor puterile neutrale, — pe belgienĭ i-aŭ exasperat până într'atâta, în cât socialistul Vandervelde ia un portofoliŭ într'un minister conservator pentru a asigura apărarea naţională!...

Şi nu ştiŭ dacă s'a sfârşit seria..1)

Nu e de mirare că acţiunea Austrieĭ, în special, a inspirat atâta antipatie şi chiar iritaţie, maĭ cu seamă la noĭ în ţară, unde politica mioapă şi duşmănoasă a ungurilor de mult a provocat legitime resentimente.

Dar atitudinea noastră în acest moment deciziv al istorieĭ mondiale nu poate fi determinată de astfel de consideraţiĭ. Suntem datorĭ să cercetăm cauzele adâncĭ ale conflictuluĭ, tendinţele istorice ale forţelor în luptă, pe de o parte, iar pe de altă parte situaţiunea specială ce ni se crează atât prin misiunea noastră istorică, cât şi prin aspiraţiunile noastre naţionale.

Vom izola în cercetarea noastră, pentru moment, rolul Angliei şi al Franţeĭ. Atitudinea lor specială în acest conflict e pur *incidentală*, dacă pot spune aşa.

In ce priveşte pe Anglia, lucrul e vădit pentru orĭcine.

Marea Britanie crede că a venit momentul de a distruge flota germană. Politica eĭ tradiţională, dictată de altfel de un mare interes naţional, îĭ impune să repete operaţiunea pe care altă dată aŭ suferit-o, de pildă, Spania şi Franţa. Dar după ce flota spaniolă a fost distrusă, Anglia a crezut de cuviinţă să apere Spania împotriva Franţeĭ... spre a distruge şi flota acesteia, precum astăzĭ apără Franţa spre a ajunge la acelaşĭ rezultat faţă de Germania.

Dar în ce priveşte *fondul* conflictuluĭ ce se desbate pe teatrul oriental al răsboiuluĭ, interesele Angliei sunt vădit maĭ apropiate de ale Puterilor centrale. Marea Britanie însă, cu drept cuvânt, se bizue pe puterea eĭ pentru ca *pentru moment*, să poată amâna, *în ce o priveşte pe ea*, regularea acestuĭ interes. Poate generaţiunilor viitoare îĭ va fi dat să vadă pe Anglia *alăturĭ de* Germania tocmaĭ în vederea acestuĭ interes. Istoria seculară a relaţiunilor anglo-ruse nu poate fi uitată din cauza *incidentuluĭ* actual.

Nu maĭ puţin sunt adevărate aceste consideraţiunĭ şi pentru Franţa. Ţara care merge în fruntea progresuluĭ european a fost silită să închee o alianţă cu Imperiul Ţărilor, cum a fost silită să caute sporirea forţeĭ sale militare prin regimente de negri. aDr pentru a ne da seama de interesele *permanente* ale mareĭ naţiunĭ apusene şi de rolul eĭ istoric, — concretizate odată în cunoscuta formulă de opoziţie între „Europa republicană saŭ căzăcească", — nu e nevoe să reamintim politica tradiţională a Franţeĭ în Orient, nicĭ măcar răsboaiele napoleoniene saŭ Crimea, e destul să ne aducem aminte că la 1870 Franţa a putut fi sdrobită numaĭ mulţumită atitudineĭ luate de Rusia. Odată ce însă problema Alsacieĭ şi Lorenei, — acest tragic *incident* al istorieĭ universale, pe care astăzĭ lumea civilizată îl plăteşte atât de scump, — va fi rezolvită relaţiunile între ţara de avantgardă a civilizaţiuniĭ europene şi despoţia cea maĭ primejdioasă pentru această civilizaţie, vor relua fatal aspectul lor *normal*.

Dacă în răstimp va pieri un stat şi va fi atinsă puterea de viaţă şi de desvoltare a unuĭ popor ca cel românesc, pentru Franţa de astăzĭ poate fi o necesitate tristă, dar de un interes secundar: Napoleon a putut doar altă dată, din consideraţiĭ de „tactică" să ofere luĭ Alexandru I ţările române.

România însă, vădit, nu se poate suprima din simpatie pentru Franţa, nicĭ din consideraţie pentru preponderenţa navală a Mareĭ Britaniĭ.

Pentru noĭ conflictul oriental trebue considerat în *esenţa* luĭ, atât în însemnătatea luĭ din punctul de vedere al istorieĭ universale şi în legătură cu misiunea noastră la gurile Dunăriĭ, cât şi din punctul de vedere al interesuluĭ nostru naţional special.

Incidenţa franco-engleză, deviind politica tradiţională a marilor Puterĭ apusene, a putut să complice grozav problema, să dea o întorsătură tragică situaţiuniĭ şi să-ĭ imprime un caracter cu deosebire primejdios pentru tot viitorul nostru.

Pentru lămurirea acţiuniĭ noastre, neapărat vom ţine seamă de toate aceste complicaţiunĭ, dar înainte de toate ni se impune să analizăm chestiunea „Orientuluĭ apropiat" aşa cum ea se înfăţişează, în afară de toate incrustaţiunile incidentale, *pentru noĭ*, româniĭ, întrucât de soluţiunea eĭ atârnă tot viitorul şi tot rostul nostru. Căcĭ, chiar ca un factor al istorieĭ România, ca şi orĭcare fiinţă conştientă, trebue să vadă în existenţa proprie în dezvoltarea şi în întărirea eĭ, nu un *mijloc* subordonat scopurilor străine, ci un *scop în sine*, precumpănitor şi hotărâtor pentru acţiunea eĭ.

Aşa dar, iată întrebările la care vom căuta să răspundem:

Cum se înfăţişează *pentru noĭ* problema Orientuluĭ European?

Carĭ sunt forţele istorice în luptă, carĭ aŭ determinat conflagraţiunea?

Carĭ sunt soluţiunile posibile, şi carĭ sunt maĭ conforme cu interesele şi aspiraţiunile noastre?

Care este rolul nostru în conflict şi în ce măsurĭ putem contribui la o soluţiune maĭ prielnică intereselor noastre?

In articolul următor.

C. Stere.

---

1) Articolul a fost scris înainte de ultimatul Japonieĭ (N. R.).

* * *

Din Sinaia

— Dela trimisul nostru special —

Sinaia, 7 August

Ştirea înaintăriĭ trupelor franceze spre Saarburg, a produs aci senzaţie. Intâlnind pe d. Dissescu şi întrebându-l ce impresie i-a făcut această ştire, d-sa mi-a răspuns:

— „In tactica modernă a războaielor este un principiu fundamental: „Avancer, c'est vaincre". *(A înainta este a învinge)".*

*

Ştirea despre rănirea prinţuluĭ moştenitor al Germanieĭ, se confirmă aci, din diferite părţĭ.

*

Astăzĭ au sosit aci doĭ curierĭ speciali, venind din Viena.

Printre aceştia se află şi comandantul vasuluĭ „Goeben" care a fost cumpărat de către Turcia.

*

Aflu aci că la Ramadan, în lăzile cu aur ale celor doĭ funcţionarĭ aĭ ministeruluĭ de finanţe din Viena, s'a găsit suma de 4.000.000 leĭ.

După cum se ştie, acest aur era destinat pentru Turcia.

*

Astă-seară, d. Take Ionescu a plecat la Bucureştĭ, de unde se va înapoia mâine.

*

Pentru mâine se aşteaptă aci sosirea ministruluĭ de interne turc, Talaat-bey.

I. F.

* * *

Canonieră germană

dezarmată de chinezi

Roma, 6. — **O telegramă din Nanking (Kiangning) anunţă că canoniera germană „Vaterland" neplecând după douăzecĭ şi patru de ore dela somaţiunea regulamentară, a fost dezarmată de către autorităţile chineze. (A. T. I).**

RAZBOIUL EUROPEAN

— Serviciul nostru telegrafic —

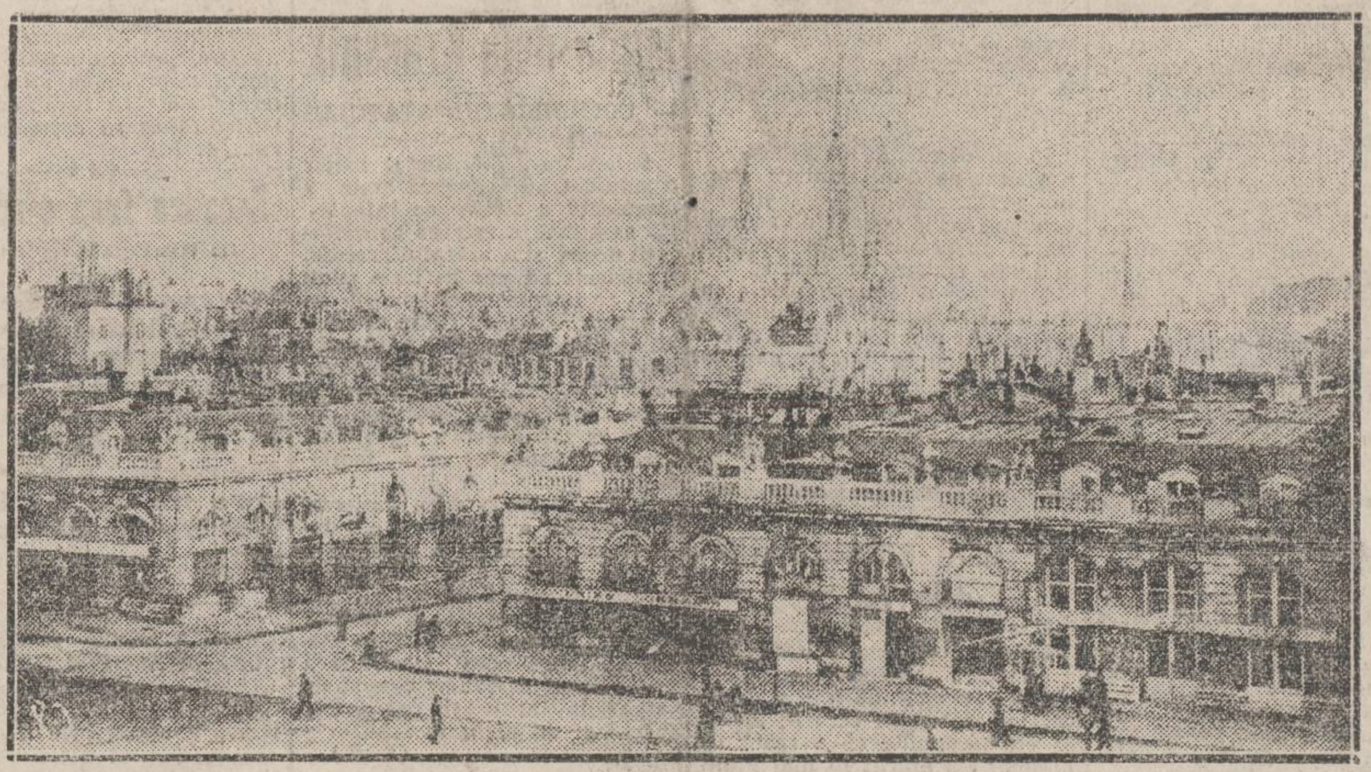

VEDEREA GENERALA A ORAŞULUI LIEGE

Armata turcă

va intra în acţiune contra Rusiei

Budapesta, 7. — Corespondentul din Constantinopol al ziaruluĭ „Budapesti Hirlap" anunţă cu data de 1 August, că la momentul oportun armata turcă va intra în acţiune contra Rusieĭ.

In săptămâna trecută situaţia devenise aşa de gravă, încât se aştepta ca Rusia să declare războĭ Turcieĭ din cauza misiuneĭ germane.

Ambasadorul rus Giers îşĭ făcuse chiar bagajele, demontase de pe acoperişul legaţiuneĭ ruseştĭ aparatul de telegrafie fără fir şi împachetase archiva. Banca rusească a fost închisă. Inainte de a-şĭ părăsi postul ambasadorul rus a primit ştirea, că vasele „Goeben" şi „Breslau" au fost cumpărate de Turcia şi că mobilizarea armateĭ turceştĭ s'a ordonat numaĭ pentru apărarea neutralităţeĭ; în fine, că misiunea germană conform contractuluĭ va trebui să maĭ rămână în Turcia 3 anĭ.

Până acum aŭ fost mobilizaţĭ 300,000 soldaţĭ turcĭ. Ofiţeriĭ cer unanim declararea războiuluĭ.

Majoritatea guvernuluĭ nu neagă convingerea, că prin giganticul războĭ dus de Germania şi Austro-Ungaria se va lămuri şi situaţia Turcieĭ.

Intre principele Said Halil, marchizul Palavicini şi baronul Wangenheim, ambasadoriĭ Austro-Ungarieĭ şi Germanieĭ, se urmează zilnic conferinţe.

Intre guvernul turc şi cel bulgar domneşte înţelegere perfectă în ceea ce priveşte viitorul.

ATITUDINEA PRESEI OTOMANE

Constantinopol, 7. — *„Tanin" găseşte stranie proclamaţia mareluĭ duce Nicolae către polonezĭ carĭ până azĭ sunt supuşiĭ ruşĭ ceĭ maĭ oprimaţĭ.*

„Ikdam" se exprimă cam în aceleaşĭ termene.

„Terjumani Hakikat" compară ştirile despre războiu de sursă austro-germană cu cele date de Tripla-Inţelegere şi spune că comparaţia nu este în avantagiul celeĭ din urmă, care şi-a pierdut cumpătul şi consideră dorinţele ca realităţĭ şi se grăbeşte să publice dorinţele ca fapte îndeplinite. Aceasta denotă o stare de suflet anormală. Acelaş ziar comentează defavorabil proclamaţia rusă către polonezĭ şi drepturile făgăduite evreilor persecutaţĭ până azĭ în Rusia.

„Ikdam" atacă presa franceză din Pera care ia pe faţă partea Tripleĭ-Inţelegerĭ. (A. R.)

DEMONSTRATII CONTRA FRANŢEI, RUSIEI ŞI ANGLIEI LA CONSTANTINOPOL

Viena, 7. — *„Sudslavische Korrespondenz" află din Constantinopol că o nespusă bucurie a produs sosirea acolo a celor două vase de războiu germane „Breslau" şi „Goeben" cumpărate de Turcia şi carĭ au şi fost botezate: „Midilli" şi „Sultan Selim". Marĭ manifestaţiunĭ au avut loc în faţa ambasadelor Germanieĭ şi Austro-Ungarieĭ. Muzicele în localurile publice cântă imnul german şi austriac carĭ sunt aplaudate cu entuziasm. Spiritul public devine din zi în zi maĭ pornit contra Rusieĭ şi Anglieĭ. Cu prilejul uneĭ reprezentaţiunĭ teatrale s'au produs manifestaţiunĭ contra Franţeĭ, Rusieĭ şi Anglieĭ. Ştirile afişate la consulatul francez despre marĭ victoriĭ ale francezilor au fost rupte cu forţa de mulţime. S'a produs o încăerare. Poliţia a trebuit să intervină. (A. R).*

* * *

AMERICA

şi conflictul germano-japonez

Petersburg, 7. — **Preşedintele Statelor-Unite, Wilson, a declarat că America nu va interveni în conflictul germano-japonez. (A. R).**

La frontiera austro-rusă

TRUPELE RUSEŞTI AU OCUPAT GUMBINNEN

Petersburg, 7. — **Lângă satul Tşarukof, la 18 verste de Luisk, avantgarda rusă a distrus o patrulă austriacă, omorînd sau rănind 60 husarĭ, făcând 120 prizonierĭ.**

Trupele ruse au ocupat Gumbinnen, respingând pe germanĭ, Au luat 12 tunurĭ şi au făcut numeroşĭ prizonierĭ. (Westnik).

MOBILIZAREA RUSIEI

Cracovia, 7. — Călătorĭ sosiţĭ aci din Rusia povestesc, că în guvernământul Grodno, mobilizarea a rămas fără rezultat. Populaţia a refuzat chiar adăpostirea soldaţilor, din care cauză au avut loc maĭ multe ciocnirĭ sângeroase.

ŢARUL PE CAMPUL DE LUPTA

Roma, 6. — Se telegrafiază din Petersburg că ţarul în curând va pleca pe câmpul de luptă.

Unsprezece membri din familia imperială au plecat în fruntea armateĭ.

Mobilizarea generală s'a terminat. Se aşteaptă acum o sforţare atât pe graniţa germană cât şi pe cea austriacă. (A. T. I.)

* * *

Austriacii 'n Basarabia

Roma, 6. — ***La Petersburg se confirmă că trupele austriace ocupă câteva poziţiunĭ în Basarabia. (A. T. I.)***

* * *

La frontiera franco-germană

ŞTIRI DIN SURSA GERMANA

Berlin, 7. — *Wolffbureau spune: trupele noastre au capturat lângă Tirlemont o baterie de campanie, un drapel şi au făcut 500 prizonierĭ. Cavaleria noastră a luat inimiculuĭ lângă Perwez 2 tunurĭ şi 2 mitralieze. (A. R.)*

FRANCEZII IAU UN AEROPLAN GERMAN

Roma, 6. — *Lângă Dinant trupele franceze au făcut să cadă un aeroplan german. Atât aviatorul Paft cât şi ofiţerul observator au fost făcuţĭ prizonierĭ. (A. T. I.)*

* * *

In Belgia

Petersburg, 7. — **In Belgia, germaniĭ au atacat, bombardat şi luat Diest; populaţiunea îngrozită a fugit. Importante forţe germane au trecut Meusa între Liège şi Namur.**

Aripa dreaptă a armateĭ germane operând în Belgia s'a fortificat pe ambele malurĭ ale Meuseĭ şi a intrat în contact cu armatele aliate.

METERLINK VOLUNTAR

Roma, 6. — *Cunoscutul poet belgian Meterlink a cerut a se înrola în corpul voluntarilor belgienĭ. (A. T. I.)*

* * *

In Alsacia

Petersburg, 7. — **In Alsacia, germaniĭ au proclamat că voĭ împuşca pe toţĭ locuitoriĭ carĭ ar găzduĭ vreun soldat francez. (A. R).**

FRANCEZII INAINTEAZA IN ALSACIA

Roma, 6. — Ziarele află din Bâle, că câteva patrule franceze au sosit la Mulhouse şi Colmar fără însă a le ocupa, temându-se de vreo contraofensivă din partea germanilor.

Trupele franceze aşteaptă lupta fără a maĭ înainta. (A. T. I).

* * *

GERMANII

aŭ intrat în Bruxelles

***Bruxelles, 7.* — Germaniĭ au intrat în Bruxelles (Wolffbureau).**

Atitudinea Japonieĭ

COMENTARIILE PRESEI VIENEZE

Viena, 7. — *Ziarele de aci constată din atitudinea Japonieĭ, jocul de şah diabolic al diplomaţieĭ engleze.*

IMPRESIA LA BERLIN

Berlin, 7. — *Ultimatul Japonieĭ este privit aci cu calm. Se crede că Japonia satisface numaĭ de formă angajamentele sale.*

Studenţiĭ japonezĭ, carĭ îşĭ complectează studiile în Germania, au fost somaţĭ să părăsească ţara.

IMPRESIA LA BUDAPESTA

Budapesta, 7. — După informaţiunĭ locale şi vieneze, ultimatuluĭ Japonieĭ nu i se atribue nicio însemnătate deosebită şi se accentuiază, că soarta războiuluĭ se va decide pe uscat şi nu pe apă, căcĭ luptele navale nu vor avea decât o însemnătate de ordin inferior.

Dacă Germania va reuşi să obţină pe uscat rezultate decisive contra Franţeĭ, chiar războiul contra Rusieĭ nu poate juca decât un rol de al doilea rang.

GERMANIA VA RESPINGE ULTIMATUL JAPONIEI

Colonia, 7. — Ziarul **„Kolnische Zeitung" anunţă că Germania va respinge ultimatul Japonieĭ şi va refuza a intra în tratative.** Diplomaţiĭ germanĭ afirmă, că Japonia va simţi consecinţele proceduluĭ săŭ abia după terminarea războiuluĭ.

NOTA GUVERNULUI JAPONEZ

Tokio, 7. — **In nota guvernuluĭ japonez către Germania, Japonia îşĭ rezervă să restitue eventual teritorial Kiatceu, Chineĭ.**

In declaraţiunea, întovărăşind ultimatul, Japonia insistă asupra necesităţeĭ de a respecta interesele în vederea cărora s'a încheiat alianţa anglo-japoneză, precum şi asupra dorinţeĭ de a se evita turburărĭ în mările Extremuluĭ-Orient. Inainte de orice acţiune Japonia îşĭ va fixa atitudinea în înţelegere cu Anglia. (A. R).

ACORDUL ANGLO-JAPONEZ

Roterdam, 7. — **„Nieuwe Rotterdamsche Courant" publică un comunicat englez oficial zicând: guvernele englez şi japonez aŭ căzut de acord asupra necesităţeĭ de măsurĭ comune pentru apărarea intereselor lor în Extremul-Orient şi în special pentru apărarea integrităţeĭ Chineĭ. Activitatea Japonieĭ nu va trebui să se întindă dincolo de marea Chineĭ spre marele Ocean, cu excepţia cazuluĭ când protecţia navigaţieĭ japoneze ar necesita aceasta. Activitatea japoneză nu se va întinde de asemenea pe apele asiatice la vest de marea Chineĭ, iar pe uscat pe niciun teritoriu altul decât cel ocupat de Germania pe continentul asiatic. (A. R).**

* * *

Pe Marea Nordului

ACŢIUNEA CRUCIŞATOARELOR „STRASSBURG" şi „STRALSUND"

Berlin, 7. **Micile crucişătoare „Strassburg" şi „Stralsund" au pătruns până în partea sudică a măreĭ Nordului.**

Crucişătorul „Strassburg" a scufundat în apropierea coasteĭ engleze un contra-torpilor englez, iar crucişătorul „Stralsund" a nimicit două torpiloare.

* * *

INCHIDEREA

porturilor bulgare

Sofia, 7. — Din ordinul ministeruluĭ de războĭ, portul Burgas e declarat închis pentru navigaţiunea comercială. Cât despre Varna vasele vor putea intra şi ieşi numaĭ ziua între răsăritul şi apusul soareluĭ şi cu condiţiunea de a fi întovărăşite de piloţĭ. (A. R.)

Sălbăticiile germanilor

Paris 4. Rennes. Doamna Guillion de Combourg sosită aci declară că, izgonită la 2 August din Dekilbiirg a voit să treacă în Elveţia dar a fost silită să se îndrepte spre Olanda. Sosind la Hanovra a fost arestată cu soţul eĭ ca spionĭ şi loviţĭ cu pietre. Soţul, perzându-şĭ sângele rece, a strigat: „Trăiască Franţa!" „Trăiască Anglia!" şi a fost imediat împuşcat cu alte două persoane. Copilaşul d-neĭ Guillion, având pe beretă inscripţia „France" a fost zdrobit la pământ. D-na Guillion a ajuns în Olanda fără banĭ, lăsând pe un cumnat al eĭ închis la Bentheim. (A. R).

* * *

Atitudinea Bulgarieĭ

BULGARIA RAMANE NEUTRA

Sofia, 7. — *Aci nu s'a luat nicĭ o măsură de mobilizare.*

Ministrul preşedinte Radoslavoff a declarat unuia din reprezentanţiĭ Tripleĭ-Alianţe, că Bulgaria va rămâne strict neutră, până la terminarea războiuluĭ, dacă interesele eĭ naţionale nu vor fi atinse.

Numărul dezertorilor sârbĭ carĭ trec graniţa în Bulgaria şi sunt transportaţĭ în interiorul ţăreĭ creşte zilnic.

ARCHIVA LEGAŢIUNEI RUSEŞTI DIN NIS, ADUSA LA SOFIA

Sofia, 7. — Ziarul „Kambana" anunţă că erĭ a fost transportată aci în 15 lăzĭ în greutate de 540 kgr., archiva legaţiuneĭ ruseştĭ din Nis.

Ziarul întreabă ironic, de ce se pune la adăpost această archivă, dacă conform ştirilor din Nis armata sârbă înaintează victorioasă.

UN CONSILIU DE COROANA IN BULGARIA

Sofia, 7. — *Şefiĭ opoziţieĭ au cerut preşedintelui consiliuluĭ prin scris să convoace imediat un consiliu de coroană spre a hotărî asupra atitudineĭ Bulgarieĭ faţă de situaţia internaţională neclară. (A. R.)*

DEZMINŢIRE

Sofia, 7. — Se desminte categoric din loc competinte ştirea răspândită în străinătate că guvernul bulgar ar fi dat autorizare ofiţerilor bulgarĭ, care-şĭ fac stagiul în Belgia, să se înroleze ca voluntarĭ în armata belgiană. (A. R.)

COMUNICAT ASUPRA VIZITEI LUI TALAAT BEY LA SOFIA

Sofia, 7. — Se comunică oficial asupra viziteĭ d-luĭ Talaat, care a avut o lungă consfătuire cu preşedintele consiliuluĭ următoarele: Se fac felurite comentariĭ asupra vizitei la Sofia a ministruluĭ de interne al Turcieĭ. Din loc competinte se declară că date fiind numeroasele interese comune dintre Turcia şi Bulgaria, ministrul turc a voit să intre în contact cu personalităţile competinte bulgare. (A. R.)

* * *

Lupte în noua Guinee

Roma, 6. — Se telegrafiază din Londra că la Togo (Noua Guinee), englezĭi se luptă cu germaniĭ. Trupele britanice ar fi prins detaşamentul german din Baccace (sau Batsch?) şi ar fi sechestrat două trenurĭ (?). (A. T. I.)

* * *

Atentat asupra trenului

Neapole-Roma

Neapole, 7. — O bombă a fost aruncată din exterior asupra trenuluĭ care a plecat azĭ din Neapole la Roma. Bomba a explodat într'un vagon de clasa I, rănind cincĭ persoane. (A. R.)

LA FRONTIERA

austro-sârba

LUPTELE CONTINUA IN JURUL ŞABAŢULUI

Budapesta, 7. — **Inverşunarea lupteĭ de la Şabaţ este caracterizată prin faptul că zilnic sosesc aci marĭ transporturĭ de grav şi uşor rănіţĭ.**

Azĭ, trenul postal din Semlin şi un tren spital special au adus 300 de uşor şi grav rănіţĭ.

Pe străzile parcurse de automobilele-ambulanţe o mulţime enormă formează cordoane. Rănіţiĭ sunt primiţĭ cu florĭ.

Moralul rănіţilor este ridicat. Ceĭ uşor rănіţĭ declară că după însănătoşire se vor reîntoarce pe câmpul de luptă.

Ziarele publică interesante amănunte asupra lupteĭ de la Şabaţ, culese de la rănіţĭ.

Luptele în jurul Şabaţuluĭ continuă încă.

AMANUNTE ASUPRA LUPTEI DE LA ŞABAŢ

(Din sursă austriacă)

Budapesta, 7. — *Ziarul „Neues Pester Journal" comunică interesante detaliĭ asupra lupteĭ de la Şabaţ, pe carĭ le-a aflat dela un participant la luptă.*

După aceste detaliĭ, primul atac contra cetăţiĭ a fost dat cu succes de 6 batalioane austro-ungare contra trupelor sârbeştĭ carĭ erau în număr cu mult maĭ mare.

Trupele regulate sârbeştĭ s'aŭ retras, lăsând paza trecereĭ Dunăreĭ în grija comitagiilor, carĭ sunt înarmaţĭ cu handgiare şi bombe. Aceştia s'aŭ împărţit în maĭ multe puncte, dar trupele austriace i'au atacat înainte de a fi putut face uz de arme; fiecare glonte nimerea ţinta. Pe aripa dreaptă a armateĭ austriace s'a încins o luptă crâncenă corp la corp, aşa că puştile nicĭ nu aŭ putut fi utilizate.

Comitagiĭ au fost ţinuţĭ loculuĭ până ce armata austriacă a obţinut întărirĭ. In această luptă corp la corp foarte mulţĭ soldaţĭ austriecĭ au fost rănіţĭ la mâinĭ.

După un timp oarecare cele 6 batalioane austriace, carĭ aŭ silit armata sârbă de 5 orĭ maĭ mare să se retragă, aŭ primit întărirĭ şi imediat ce podul a fost construit trupele austriace au intrat în Şabaţ ocupându-l.

Abia intraţĭ în oraş, soldaţiĭ austro-ungarĭ au fost atacaţĭ din dosul pomilor parculuĭ oraşuluĭ cu bombe. Parcul a fost incendiat iar agresoriĭ, carĭ căutau să fugă, au fost împuşcaţĭ.

La marginea oraşuluĭ se afla o moară cu aburĭ, în care se găseau comitagiĭ, femeĭ şi copiĭ, carĭ aruncau asupra trupelor cu handgiare, omorând mulţĭ soldaţĭ. Moara a fost incendiată şi 650 de comitagiĭ împreună cu multe femeĭ au pierit în flăcărĭ. Nimenĭ din aceĭ carĭ se aflau în moară nu a scăpat viu.

Trupele sârbeştĭ şi o parte din comitagiĭ s'au refugiat în pădurea din marginea oraşuluĭ.

După ce trupele austriace au primit nouĭ întărirĭ, aŭ dat un atac contra pădureĭ, trecând peste un teren deschis, atacând în acelaş timp şi un sat în care se afla depoul armateĭ sârbeştĭ. Atât pădurea cât şi satul unde se aflau două regimente sârbeştĭ au fost incendiate de artileria austriacă. Sârbiĭ au fugit.

Rănіţiĭ povestesc, că artileriştiĭ sârbĭ nu ştiu să mânuiască tunurile de provenienţă franceză.

In luptele acestea trupele austriace au făcut o bogată pradă de războĭ, luând şi o cantitate însemnată de alimente. Soldaţiĭ sârbĭ s'aŭ purtat ca nişte sălbatecĭ; eĭ au tras asupra „Cruceĭ Roşiĭ", asupra medicilor şi ambulantelor.

Un număr mare de comitagiĭ, carĭ au aruncat din pomĭ bombe asupra trupelor austro-ungare aŭ fost împuşcaţĭ.

*

Budapesta, 7. — *Lupta dela Şabatz este considerată ca una dintre cele maĭ sângeroase ale timpurilor noastre, maĭ ales, că sârbiĭ au luptat după o metodă proprie, provocând lupte cu baioneta cu toate că divizia de Drina a fost în parte nimicită.*

Ofiţeriĭ austro-ungarĭ rănіţĭ, constată că soldaţiĭ sârbĭ au dat dovadă de bravură, pe când ofiţeriĭ s'au dovedit nepricepuţĭ, căcĭ au căutat să pricinuiască pierderĭ inamiculuĭ maĭ mult prin lupta piept la piept, decât prin organizarea strategică a trupelor.

Trupele austro-ungare au trecut Drina în noaptea de 29 spre 30 Iulie, la lumina luneĭ. Avantposturile austro-ungare au fost primite cu o ploaie de gloanţe, dar au înaintat vitejeşte.

La un moment dat sârbiĭ au încetat focul; trupele austro-ungare credeau, că este vorba de un truc şi nu aŭ îndrăznit să înainteze, până când 40 soldaţĭ, carĭ s'au oferit de bună voie, au făcut o recunoaştere aducând ştirea că populaţia din Şabatz arborează drapele albe. Trupele au primit ordin să înainteze şi oraşul a fost ocupat.

Lupta a durat o zi şi jumătate, după care oraşul a fost ocupat. Trupele austro-ungare, carĭ luptau, erau micĭ ca număr. Divizia de Drina a dat un atac violent încercând reocuparea oraşuluĭ, dar a fost respinsă.

S'a constatat cu oarecare surprindere, că sârbiĭ nu încep lupta prin artilerie, ci încep imediat atacul cu baioneta. Acest fel de luptă a fost primit de trupele austro-ungare cu bravură, aşa că după o luptă înverşunată sârbiĭ au fost respinşĭ. S'a observat că soldaţiĭ sârbĭ se năpustesc maĭ ales asupra ofiţerilor austro-ungarĭ şi de aci se explică marele număr al ofiţerilor rănіţĭ.

Lupta aceasta, care tindea reocuparea oraşuluĭ a durat 11 ore şi soarta lupteĭ s'a decis abia după ce trupele austro-ungare au primit întărirĭ şi artilerie. Imediat ce artileria a intrat în luptă, sârbiĭ au bătut în retragere, urmăriţĭ de trupele austro-ungare.

La luptele acestea au luat parte aproape numaĭ ungurĭ cu puţinĭ cehĭ şi bosniacĭ.

VICTORIA ARMATEI SARBEŞTI

Niş, 7. — ***Oficial se anunţă, că armata sârbă a repurtat o completă victorie pe frontul spre Drina.***

Austriaciĭ se retrag în dezordine urmăriţĭ de sârbĭ.

In luptă maĭ multe tunurĭ au căzut în mâinile sârbilor.

ŞTIRI DIN SURSA VIENEZA

Viena, 7. — *Din Niş se anunţă, ziaruluĭ „Südslavische Korespondenz" cu data de 3 August, că ştirile despre izbânzile germane şi austro-ungare în Franţa, Rusia şi Belgia au consternat comandamentul armateĭ sârbeştĭ.*

La Niş se ridică întăriturĭ. Situaţia este considerată ca extrem de serioasă şi se fac pregătirĭ pentru lupte disperate.

La Niş au sosit foarte mulţĭ soldaţĭ şi ofiţerĭ ruşĭ.

Ştirile răspândite în străinătate de către reprezentanţiĭ Serbieĭ despre pretinse victoriĭ sârbeştĭ sunt inventate.

Contra-atacurile sârbeştĭ au fost toate respinse.

CE POVESTEŞTE MINISTRUL GERMANIEI LA BELGRAD

Viena, 7. — Ministrul Germanieĭ la Belgrad Griesinger care, se ştie înainte de plecarea sa luase sarcina protecţiuneĭ supuşilor austro-ungarĭ, a sosit aci. Povesteşte că a obţinut libertatea de plecare pentru supuşiĭ germanĭ dar nu şi pentru ceĭ austro-ungarĭ chemaţĭ şi carĭ au fost împedecaţĭ să meargă sub drapel. După ce Serbia a declarat războiu şi Germanieĭ, contrar uzuluĭ diplomatic, Serbia nu a permis d-luĭ Griesinger să lase la Belgrad un funcţionar pentru protecţiunea legaţiuneĭ. D. Griesinger rămăsese cu totul izolat; depeşile nu i se remiteau, iar cele ce le expedia se taxau de telegraf, dar nu es expediau. (A. R.)

AUSTRIACII NU MAI BLOCHEAZA ANTIVARI

Roma, 6. — **O telegramă din Antivari anunţă că, după lupta navală ce a avut loc alaltăerĭ în apele muntenegrene, nicĭ un vas austriac n'ar maĭ fi încercat de a bloca oraşul. (A. T. I).**

* * *

O mare victorie

a trupelor sârbeşti

— Regimente austriace întregi distruse —

Niş, 7 (telegramă urgentă). — **Armata sârbă a repurtat o mare victorie la Tzer şi la Iadar Inamicul se retrage pe tot frontul. Trupele noastre urmăresc cu vigoare pe duşman care a suferit marĭ pierderĭ. Prada de războĭ este considerabilă.**

Cartierul general telegrafiază că s'a dat o mare bătălie în spre Lozniţa şi Leşniţa azĭ dimineaţă şi că această bătălie s'a terminat printr'o victorie sârbească. Inamicul — bătut — se retrage în toate direcţiile şi se grăbeşte să ajungă la podul de pe Drina, pod pe care armata sârbească l'a atins aproape.

Inimicul a lăsat în fuga luĭ în mâinile noastre o bogată pradă de războiŭ. Am făcut prizonierĭ numeroşĭ soldaţĭ şi ofiţerĭ Armata sârbească a luat peste 40 tunurĭ austriace în majoritate obuziere şi o mare cantitate de material de războĭ, mulţĭ caĭ. In fuga sa duşmanul a lăsat în mâinile noastre spitalele sale de campanie, cuptoarele de pâine cu tot materialul şi personalul lor.

Prada de războĭ se inventariază. Perderile austriace sunt enorme. Regimente întregĭ au fost cu totul distruse. (Pressbureau).